

HRISTOSUL ÎNCUNUNAT

„Și pe capul Lui erau multe cununi” (Apocalipsa 19.12).

Capitolul 7

ULTIMUL ADAM

În mod exclusiv în prima epistolă către Corinteni și în același pasaj ni se dau cei doi termeni importanți, atât de strâns legați unul de altul, anume „Omul al Doilea” și „Ultimul Adam” (15.45, 47). Unul privește înapoi, celălalt înainte. „Omul al Doilea” implică faptul că înaintea Lui nu avem decât pe omul *dintâi*, repetat și multiplicat în descendenți; dar acum a apărut un nou tip; și acesta, care este realizarea deplină a gândului final despre om, devine adevăratul moștenitor: „Omul al Doilea” este „Ultimul Adam”. Este „ultimul” și nu „al doilea”, pentru că în mod sigur nu-I va mai urma altul. „Ultimul Adam” (în contrast cu „omul Adam dintâi”, care „a devenit un suflet viu”) devine „un Duh dătător de viață”.

Apostolul nu spune că *Omul al Doilea* a devenit un Duh dătător de viață, dintr-un motiv evident. Omul al Doilea ne pune înainte noul caracter omenesc cu chipul și asemănarea căruia fiecare om al noii seminții va fi găsit în final; dar Ultimul Adam este *Capul* noii seminții, iar facultatea de a fi un „Duh dătător de viață” îi este proprie. Omul ca om și nu doar primul om posedă misterioasa putere care i-a fost acordată, de a-și perpetua specia; dar noul caracter omenesc este de natură mult prea înaltă pentru a permite perpetuarea lui oamenilor care-i aparțin. Numai Ultimul Adam poate transmite „viața” nouă care-I este caracteristică, fiind în totul mai presus decât omul. Nu putem să ne gândim corect la Ultimul Adam fără a lua în considerație în mod explicit divinitatea Lui - că este „Cuvântul făcut trup”.

Este de remarcat în acest sens că despre noi, care suntem ai lui Hristos - care ne este viața - nu se spune nicăieri că suntem *copii ai lui Hristos*. Primului Adam îi suntem în mod natural copii; ultimului Adam, după cum implică însăși relația aceea, ar trebui să-I fim de asemenea copii - într-un fel mai înalt și de aceea mai deplin; totuși nu suntem învățați nicăieri să-L numim pe Hristos „Tată”. Pentru aceasta trebuie să existe un motiv și de aceea putem de drept și cu respect să-I cercetăm.

În Vechiul Testament și nu în Noul Testament ne apropiem cel mai mult de ideea de copii ai lui Hristos. În capitolul 53 din Isaia, acest câmp bogat în sămânța adevărului nou-testamental, găsim înainte de toate pe Mesia venit și nimic, fără urmași. „Cine va face cunoscuți pe cei din generația Lui? (sau: „cine din generația Lui s-ar fi gândit că este El”; trad. Darby-n.t) întrebă profetul: „pentru că El fusese șters de pe pământul celor vii și lovit pentru păcatele poporului meu” (v.8). Acesta pare să fie eșecul total al binecuvântării: El însuși nimic, fără să aibă nici un urmaș care să-I poarte numele și caracterul.

Așa ar părea la o privire firească; dar înainte de sfârșitul profeției primim un alt răspuns; și în chiar moartea prin care El a fost șters de pe pământul celor vii este găsit în final secretul unei binecuvântări care părea pierdută fără remediu: „Când vei face din sufletul Lui o jertfă pentru păcat, *El va vedea o sămânță* (de urmași), *își va lungi viața* și plăcerea Domnului va prospera în mâna Lui” (Darby - v. 10). Această „sămânță” și această viață lungă reprezintă dublul răspuns la întrebarea pe care a stârnit-o moartea Lui.

Deci Hristos are cu adevărat o sămânță; Ultimul Adam, ca Duh dătător de viață, indică acest lucru, ceea ce ne asigură și mai mult că există un motiv pentru evitarea unor asemenea expresii căutate de noi în mod firesc. Hristos însuși ne spune să vorbim de Tatăl *Lui* ca de Tatăl *nostru* (Ioan 20.17), deși faptul acesta nu este incompatibil cu relația Lui cu noi ca Ultim Adam. Și despre primul Adam se poate spune - cum s-a remarcat anterior - că a fost „întâi-născut între mai mulți frați”, fără a aduce prejudiciu relației sale cu aceștia ca tată.

În Evanghelia lui Ioan, Domnul este văzut ca Viața Veșnică, Fiul căruia Tatăl I-a dat să aibă viața în Sine, după cum Tatăl are viața în Sine (5.26). Cuvintele arată că El vorbește ca Om și că astfel umanitatea Lui devine o Sursă a vieții: „după cum Tatăl ridică morții și le dă viața, tot așa și Fiul dă viață cui vrea” (Darby - v.21). Și tot în Evanghelia lui Ioan Îl găsim pe Domnul, după înviere, în caracterul Lui de Ultim Adam (cu atât mai mult în contrast cu primul): El „a suflat peste ei și le-a zis: „Luați Duh Sfânt!” (20.22). Evanghelia lui Ioan, care-L privește pe Domnul prin prisma divinității Lui, reține această acțiune caracteristică, remarcabilă.

De asemenea, Ioan înmănușează acestea și în epistola lui: „El este *Dumnezeul adevărat și viața veșnică*” (1 Ioan 5.20). „După cum Tatăl ... dă viață, tot așa și Fiul dă viață”. „Duhul” de asemenea „este viață” (Romani 8.10). Este o însuflețire divină, pe lângă care suflarea din primul Adam (Geneza 2.7) nu a fost decât un simbol semnificativ. Prin chiar această însuflețire divină, omul a devenit „vlăstarul lui Dumnezeu” (Fapte 17.28) și astfel, prin *creație* (nu prin *poziție*), a devenit „după chipul” Lui (Geneza 1.27), tot așa cum fiul este după chipul și asemănarea tatălui (Geneza 5.3). Omul a primit astfel (spre deosebire de animale) un duh; iar Dumnezeu este „Tatăl duhurilor” (Evrei 12.9). Dar această însușire este exclusiv naturală și a fost degradată prin căderea omului; de aceea ne este necesară o nouă naștere din Dumnezeu, o nouă transmitere de viață: „ce este născut din carne este carne” - nu doar natură umană, ci natură umană degradată (cum s-a și întâmplat) până la nivelul cel mai de jos, „carnea”: ca atunci când duhul ar fi părăsit-o și de aceea „moartă”, în timp ce încă trăiește.

Așa că, într-un trist acord, Scriptura afirmă peste tot: omul trebuie născut din nou.

Suflarea unei noi vieți pătrunde în el și îl face să trăiască. Aceasta nu este doar o reînnoire morală. Dacă „ce este născut din carne este carne”, carnea produce carne; are loc o transmitere adevărată a naturii ei, așa cum se arată în procesul nașterii. Tot așa, „ce este născut din Duhul este duh”, împărtășind natura celui din care derivă. Paternitatea divină se arată în participarea la natura divină (2 Petru 1.4), iar noi am devenit copii ai lui Dumnezeu, asemenea Lui. „Trecuți din moarte la viață” (Ioan 5.24), viața pe care am primit-o este viața veșnică, a cărei semnificație nu este doar că va dăinui mereu - pentru că și cei răi vor exista mereu - ci și că *a existat dintotdeauna*, nu în noi, ci în Dumnezeu. Aceasta este viața care merită să fie numită veșnică; și aceasta este viața în care am început să trăim. În noi își are începutul, creșterea și exprimarea practică: imperfectă la superlativ și variind ca formă de la copil la tânăr și la părinte, ea este cu toate acestea viață veșnică pe de-a-ntregul; și aceasta fie că nu se poate sesiza în om, fie că face din posesorul ei o lumină strălucitoare în mijlocul întunericului lumii.

O mare parte din ce am spus aici este contestată de mulți; și probabil că există încă câteva lucruri la fel de importante, care sunt privite într-un mod și mai divers decât nașterea din nou și legătura sau despărțirea ei față de viața veșnică. Discuțiile asupra acestor variațiuni ne-ar purta prea departe. Este de ajuns, poate, să spunem că semnele ei din epistola întâi a lui Ioan arată clar că starea de îndreptățire înaintea lui Dumnezeu, dragostea de Dumnezeu și de frați și credința în Hristos caracterizează pe toți cei născuți din Dumnezeu. Pe de altă parte, el scrie tuturor aceluia care „cred în numele Fiului lui Dumnezeu”, ca să știe că au viața veșnică. Unii ar putea spune că aceste lucruri sunt cu totul diferite; că credința în *Fiul* reprezintă mai mult și este ulterioară credinței în Hristos; dar Evanghelia lui Ioan ne asigură că acela care nu crede în Fiul se află încă sub osânda și sub mânia lui Dumnezeu. Nu sfinții, ci păcătoșii sunt trecuți de la moarte la viață, iar această schimbare spectaculoasă nu poate fi un proces îndelungat.

Astfel „Duhul dător de viață” lucrează în oricine este născut din Dumnezeu. După cum Tatăl îi ridică pe cei morți și le dă viața, tot așa și Fiul dă viața; și nu mai puțin, suntem născuți din nou prin Duhul. Este o lucrare divină, la care iau parte deopotrivă Tatăl, Fiul și Duhul. Astfel se arată clar că prin această naștere suntem copiii lui Dumnezeu și - în timp ce Fiul, ca Mijlocitor, este Cel în care avem viața, iar Duhul este agentul pozitiv care o transmite - Tatăl este Cel la a Cărui voie binecuvântată Fiul și Duhul lucrează deopotrivă și „din care își trage numele orice familie, în ceruri și pe pământ” (Efeseni 3.15). Pentru noi este un singur Dumnezeu: Tatăl, de la care vin

toate și pentru care trăim și noi și un singur Domn: Isus Hristos, prin care sunt toate și prin El și noi” (1 Corinteni 8.6).

Astfel, cu toate că nu există transmiterea unei noi naturi cu ocazia nașterii din nou, totuși Domnul Însuși ne-a învățat că, dimpotrivă, „ce este născut din Duh *este* duh” - împărtășind firea Celui care L-a născut. El spune „*ce* este născut” (nu „*cel* care este născut”), deoarece noua viață transmisă (cum am văzut) nu-l pătrunde pe om în întregime. Trupul este în această privință încă „mort din pricina păcatului” (Romani 8.10), chiar dacă „Hristos este în voi”; și „carnea”, la fel, „din pricina păcatului” rămâne chiar în omul eliberat de sub *dominația* lui - un motiv pentru neîncetată veghere și judecată de sine (tot așa cum un „țepuș în carne” i-a fost necesar unui om care se aflase în al treilea cer, tocmai din această cauză faptul acesta va constitui o dovadă pentru oricine are urechi de auzit - n.a.). Până și pruncul abia născut din Dumnezeu are firea Părintelui său; deși aici există o diferență tot atât de mare între omul nou-născut și omul matur, pe cât există în prototipul fizic, trebuie să acordăm mult loc pentru dezvoltare, în timp ce dezvoltarea însăși nu face decât să probeze asemănarea esențială a naturilor acestor extreme îndepărtate.

Apoi Omul al Doilea este și Ultimul Adam; dar termenul din urmă implică mult mai mult decât cel dintâi, între care și rezultatul acelei uniri a divinului cu omeneșul, pe care credința îl poate accepta cu bucurie în timp ce-i recunoaște insondabilitatea. „Nimeni nu cunoaște pe Fiul, afară de Tatăl”. Nici o minte omenească nu poate pricepe această Persoană divin-omenească aflată înaintea noastră, dar a căuta să ne însușim valoarea afirmațiilor Scripturii reprezintă cu totul altceva și este partea ce revine credinței. A nu căuta să ne însușim aceste comori ar însemna să nedreptățim iubirea care ne-a îmbogățit cu ele.

În capitolul din Corinteni care ne oferă textul de față există o notabilă legătură a adevărului. Apostolul ne scrie despre înviere, punând în contrast trupul natural semănat în moarte cu trupul sfântului în înviere. „Este semănat trup natural”, spune el, și „înviază trup duhovnicesc. Dacă este un trup natural, este și un trup duhovnicesc. De aceea este scris: Omul dintâi, Adam, a fost făcut un suflet viu”; cel din urmă Adam, un duh dătător de viață” (1 Corinteni 15.44-45).

Legătura este foarte mult umbrită de traducere. Ce legătură s-ar putea presupune între „un suflet viu” și „un trup natural”? Din limbajul folosit nu reiese nici o conexiune care să se poată demonstra; și de fapt nu avem nici o posibilitate clară de a evidenția conexiunea. Dacă am avea libertatea să folosim cuvântul „sufletesc”, am putea și ar trebui atunci să citim, „Dacă este un trup *sufletesc*, ... omul dintâi, Adam, a fost făcut un *suflet* viu”; și, pe de altă parte, „este și un trup *duhovnicesc*” și „cel din urmă Adam” a fost făcut „un *Duh* dătător de viață”.

Primul Adam avea un trup sufletesc, un trup caracterizat de suflet, stăpânul lui, pentru că era în sine un suflet viu. Este de remarcat și destul de ușor de înțeles că, deși duhul omului reprezintă partea lui cea mai înaltă și prin aceasta „cunoaște lucrurile omului” (1 Corinteni 2.11) și se află în legătură cu Dumnezeu, totuși aici în trup nu este niciodată numit „duh”, ci doar ceea ce este animalul, „suflet”. Pe de altă parte, îndată ce a părăsit trupul, se înalță la măsura părții sale distinctive pentru om și este acum un „duh”. Uzul obișnuit al termenilor recunoaște aceeași diferență. Într-un anumit sens, legătura dintre suflet și trup disimulează natura mai înaltă a sufletului. Același cuvânt, psihic sau sufletesc, este tradus în vorbirea obișnuită cu „senzual” (Iacov 3.15; Iuda 19), deși este un uz care nu se datorează condiției de creatură pe care o are omul, ci păcatului care a intrat în om. Este similar folosirii cuvântului „carne”, pentru o condiție în care omul căzut - ca și cum duhul ar fi ieșit din el - este caracterizat drept „mort”. Totuși trupul psihic sau „sufletesc”, în contrast cu cel „duhovnicesc”, este ușor de înțeles a fi cel care înglobează și disimulează în mod necesar natura spirituală a omului. La un prunc, această natură spirituală se află la început cufundată cu totul în învelișurile ei care aparțin cărnii. Treptat ea iese la iveală prin strădanie anevoioasă și dureroasă, eliberându-se din legăturile materiale - această disciplină umiltoare pe care Dumnezeu i-a rânduit-o - dar încă văzând „ca într-o oglindă, în chip întunecos” (1 Corinteni 13.12). Viitorul ne rezervă exclusiv cunoașterea ei „față în față”.

Aceasta este semnificația - sau cel puțin o parte a ei - pentru om, de a fi „un suflet viu”. Implică o viață senzorială, care trebuie să fie o viață de credință; o viață de luptă, care poate însemna înfrângere sau victorie. Din această viață nu ieșim decât după lepădarea trupului sau după modelarea lui de către ultimul Adam într-un „trup spiritual”, care este instrument potrivit și nu obstacol pentru spiritul eliberat. Numai cu această răscumpărare a trupului, „fiii lui Dumnezeu” vor fi descoperiți deplin (Romani 8.19, 23).

Ca „Ultim Adam”, Domnul ni Se revelează în legătură cu acea „nouă creație” pe care Dumnezeu o desăvârșește pentru Sine din ruinele trecutului. Iar un asemenea gând este reprezentat și în firea înconjurătoare. Lumea prezentă este înălțată astfel din ruinele uneia anterioare, pe care o depășește în toate trăsăturile de valoare, în acord cu acea lege a progresului pe care am văzut-o înscrisă pe treptele de dezvoltare a vieții și căreia *istoria* vieții i se conformează în întregime. Dar noua creație legată de Ultimul Adam se înalță dintr-o cădere mai adâncă decât oricare alta, pentru ca, mulțumită lui Dumnezeu, să-și asigure acum o permanență ce nu va mai suferi nici o cădere. În primul Adam, capul ei, vechea creație a căzut. În ultimul Adam, noua creație rămâne în desăvârșită binecuvântare.

În timp ce titlul de „ultimul Adam” se găsește numai în pasajul pe care l-am luat în considerație, epistola către Romani (5.14) Îl proclamă ca Antetip al primului. Relația Lui cu noua creație este cea a lui Adam cu vechea creație. Rezultatele se află într-o paralelă contrastantă: „și după cum în Adam toți mor, tot așa, în Hristos, toți vor fi făcuți vii” (1 Corinteni 15.22). Dar aici, pentru că noua creație este scoasă din cea veche, nu este suficient să spunem „vor trăi”, ci „vor fi făcuți vii”. (Faptul că apostolul vorbește aici numai despre cei „în Hristos” și nu - cum se crede în general - despre întreaga omenire, va apare evident la o abordare potrivită. Pentru că învierea celor răi nu este un efect al răscumpărării lui Hristos, ci este doar o „înviere pentru judecată” (Ioan 5.29); și tocmai despre învierea sfinților - a celor între care Hristos este pârga (v.20) - vorbește el în mod exclusiv, în tot capitolul. Acești „toți” (v.28) în ambele ipostaze (fie întâi „în Adam”, fie eventual „în Hristos”) sunt numai cei răscumpești. El, noul Adam al unei noi creații, *scoasă din cea veche*, trebuie să împlinească răscumpeșirea acesteia.

Astfel, din poziția de înviat din morți, Domnul suflă ucenicilor Duh Sfânt, iar antiteza pentru „în Adam” este „în Hristos”; acesta fiind titlul oficial de care se leagă lucrarea Lui de sacrificiu preoțesc. *Viața veșnică* pentru noi este „în Hristos”: adică în „Ultimul Adam”, cu lucrarea Lui de sacrificiu împlinită și înălțat la Dumnezeu ca și Cap Reprezentant al nostru.

Primul om a fost, de asemenea, într-un mod foarte real reprezentantul seminției sale; oricum, nu prin vreun legământ formal pentru posteritate, despre care în Scriptură nu se amintește nimic, ci prin faptul că el este *constituit cap al ei de către Dumnezeu*. Caracterul lui de reprezentant s-a întemeiat pe ceea ce oamenii numesc „legea firii” și care nu este altceva decât o lege divină. Aceasta se afirmă în Scriptură în modul cel mai clar posibil. „Cum ar putea să iasă dintr-o ființă necurată un om curat?” (Iov 14.4). „Ce este omul ca să fie curat? Și poate cel născut din femeie să fie îndreptățit?” (Iov 15.14). „Iată că sunt născut în nelegiuire și în păcat m-a conceput mama mea” (Psalmul 51.5). Iar Domnul afirmă acest principiu în modul cel mai clar: „Ce este născut din carne este carne” (Ioan 3.6). Ceea ce oamenii numesc acum „principiul eredității” este afirmat astfel de Domnul și reprezintă întreaga explicație scripturistică a problemei.

Păcatul a venit prin Adam. Natura lui s-a stricat; prin neascultarea unuia, cei mulți au fost făcuți păcătoși; și moartea care duce la judecată a fost marca pe care Dumnezeu a pus-o pe condiția decăzută, după cum spune apostolul: „în Adam toți mor”. Expresia „în Adam” vorbește despre reprezentare, cum demonstrează apostolul privitor la Levi și Avraam (Evrei 7.9-10): „Mai mult, însuși Levi, care ia zeciuială, a plătit zeciuiala în Avraam, căci era încă în coapsele strămoșului său când l-a întâmpinat Melhisedec”. La fel, noi eram în coapsele lui Adam când el a căzut și sentința morții a fost pronunțată asupra lui. Mulțumim însă lui Dumnezeu că am auzit vocea Altuia - și El Cap și Reprezentant al seminției Sale - care spune: „Pentru că Eu trăiesc, și voi veți trăi” (Ioan 14.19).

Ultimul Adam este capul unei seminții noi. Și astfel, „dacă este cineva în Hristos” - prin antiteză cu „în Adam” din versetul la care ne-am referit - „este o făptură nouă” (sau „este o creație nouă” - 2 Corinteni 5.17). A fi „în Hristos” înseamnă a aparține noii creații și Capului ei. Ultimul Adam devine Cap al seminției Lui după ce lucrarea ascultării Lui este împlinită; și acea minunată „ascultare până la moarte” devine moștenirea noii seminții. În mod necesar, legătura Capului cu seminția este prin viață și prin natura ei. De la capul căzut s-a transmis o natură coruptă. În Hristos Isus, noul Cap, avem o viață și o natură divină fără pată și incapabilă să se contamineze. Moartea și judecata stăpânesc peste făptura căzută; îndreptățirea aparține celui ce are viața veșnică.

Viața și poziția merg împreună și nu sunt niciodată despărțite. „Cine crede în Fiul are viața veșnică; dar cine n-ascultă de Fiul, nu va vedea viața, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el” (Ioan 3.36). Viața veșnică sau mânia lui Dumnezeu: acestea sunt alternativele. Cât de minunate și de solemne sunt aceste alternative!